

DAGBLAD VAN

'S GRAVENHAGE.

Vrijdag,

den 8 April.

Bij dit Dagblad wordt een vervolg gratis uitgegeven.

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU; GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG, enz., enz., enz., Op de voordragt van den kanselier der Militaire Willemsorde, strekkende, ten einde in nadere overweging worden genomen de middelen, welke kunnen dienen, tot het vereeuwigen van roemrijke daden, inzonderheid wegens het daartoe inrigten eener ridder- of eerezaal, tot de Militaire Willemsorde behoorende;

Gezien het rapport van den directeur-generaal van oorlog, van den 2 dezer, lett. U⁷;

Gelet op het bepaalde bij art. 14 van Ons besluit van den 26 October 1826, n°. 138, wegens het toekennen van een onderscheidingsteeken, aan alle militairen der toen geformeerde, en voor den dienst op het eiland Java bestemde expeditionnaire afdeeling en der overige krijgslieden in Indië, die aan de oorlogsgebeurtenissen aldaar, thans zoo gelukkig ten einde gebragt, deel hebben genomen;

Gelet mede op het laatste gedeelte van art. 5 van Ons besluit van den 11 October des vorigen jaars, n°. 77, waarbij Wij Onze begeerte hebben doen kennen, om de vaderlandsliefde en trouw, in deze oogenblikken beïloed, later door eenig blijvend bewijs van aandenken te beloonen;

Onzen Staatsraad *ad interim*, belast met de directie van het departement van binnenlandsche zaken, gehoord,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Het voorstel van den kanselier der Militaire Willemsorde zal, in verband met de daaromtrent door den directeur-generaal van oorlog in het midden gebragte consideratien, door eene commissie worden onderzocht en daarbij worden nagegaan, in hoe verre, op eene eenvoudige, met de geaardheid en de zeden van het Nederlandsche volk, overeenkomstige wijs, eene inrigting zou kunnen worden tot stand gebragt, welke meer bijzonder tot het vereeuwigen van roemrijke daden zal kunnen strekken.

Art. 2. De commissie wordt mede met de zorg belast, om aan Ons onverwijld de vereischte maatregelen voor te dragen, ter uitvoering van het bepaalde bij Ons besluit van den 26 October 1826, n°. 138, wegens het onderscheidingsteeken voor de expeditionnaire afdeeling en het Indische leger.

Art. 3. Aan haar zal insgelijks Ouzentwege, ter nadere behandeling en voordragt, worden medegedeeld het aan Ons, door de departementen van binnenlandsche zaken en van oorlog, krachtens Ons besluit van den 11 October des vorigen jaars, n°. 77, aan te bieden verslag, wegens het gevolg, aan het aangehaalde artikel 5 van dat besluit te geven; waaromtrent bij die departementen reeds overwegingen aanhangig zijn.

Art. 4. Wij benoemen tot voorzitter dier commissie: den generaal Jhr. J. W. Janssens, kanselier der Militaire Willemsorde, en tot leden: den vice-admiraal A. A. Buyskes, den generaal-majoor W. F. graaf van Reede, Mr. D. J. van Ewyck, administrateur van het onderwijs, de kunsten en wetenschappen, en Jhr. Mr. J. C. de Jonge, substituut archivarius van het Rijk, opzigtig over de Koninklijke verzameling van penningen, te 's Gravenhage.

Onze kanselier der Militaire Willemsorde is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen beminden Zoon, den Prins van Oranje, aan Onzen beminden Zoon, Prins Frederik der Nederlanden, mitsgaders aan de departementen van binnenlandsche zaken en van oorlog, tot informatie en narigt.

Gegeven in 's Gravenhage, den 5 April des jaars 1831, van Onze regering het achttiende.

WILLEM.

Van wege den Koning,
J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD 'S GRAVENHAGE roepen, bij deze, op alle hier gevestigde Huisonderwijzers, om zich den tweeden en derden Dingsdag in April, zullende zijn den 12 en 19 dier maand, des middags ten twaalf ure, te laten vinden op het Raadhuis, om aldaar, aan eene Commissie uit de stedelijke Schoolcommissie, hunne akte van Admissie als Huisonderwijzers te vertoonen.

's Gravenhage, den 21 Maart 1831.

COPEs VAN CATTENBURCH.

Ter ordonnantie van dezelve,
B. VAN DER HAER.

D U I T S C H L A N D.

BERLYN, den 2 April. De Warschausche dagbladen bevestigen thans, dat er onderhandelingen met den veldmaarschalk *Diebitsch* zijn geopend geworden, welke echter, ten minste voor als nog, door geen goeden uitslag schijnen bekroond te zijn. De opperbevelhebber van het Poolse leger, *Skrzynski* heeft, bij dagorder, aan het leger zijne briefwisseling met genoemden veldmaarschalk bekend gemaakt, waarbij hij eene redenering voegt, in welke hij de redenen ontvouwt, om welke hij gemeend heeft, in onderhandelingen te moeten treden. Hij zegt daarin, dat een gevoel van menscheit en de wensch om het bloedvergieten te doen staken, hem hiertoe voornamelijk hebben bewogen. Hij had daartoe met opzet het tijdstip gekozen, waarop het Poolse leger aanzienlijk in getal en geducht

door zijne dapperheid was; zijn geweten gaf hem de getuigenis, dat hij de pligten van eenen opperbevelhebber in den ruimsten zin had vervuld; daar die niet uitsluitend bestonden in het strijden, maar ook, en wel voornamelijk, na den strijd, den vrede en nogmaals den vrede aan te bieden. Uit dien hoofde wachtte hij met gerustheid het verschillend oordeel af, hetwelk over deze zijne handelwijs zou geveld worden, te meer, om dat zijne zinspreuk, even als die van het geheele leger, altijd was en bleef: « Zegevieren of met eere sneven.»

Uit de briefwisseling zelve blijkt, dat de generaal *Skrzynecki* zich in het bijzonder verzet heeft tegen eene onvoorwaardelijke onderwerping, welke in het manifest des Keizers was gevorderd. Het voldoen aan dien eisch kwam hem onmogelijk voor; de Polen moesten voldoende waarborgen verkrijgen. De wensch van alle Polen strekte zich daarheen, om eene wettelijke orde, op vaste grondslagen gevestigd, te verwerven; en hiermede was eene onvoorwaardelijke onderwerping ganschelijk in strijd. De generaal stelt derhalve voor, de herstelling van eene staatsregeling, die op het door Keizer *Alexander* verleende charter gegrond zou zijn. Hij doet het gewigt gevoelen, dat er voor Keizer *Nicolaas* in gelegen zij, de Poolsche zaken bij te leggen, als zijnde dit het zekerste middel, om den voortgang der omwenteling in het overige Europa te verhinderen. Hij vraagt, of er dan geen middel zij, om het goed verstand op billijke voorwaarden te herstellen. Hij betoogt, dat het niet slechts een gedeelte der Polen; maar de geheele natie is, welke de wapenen heeft aangegord, en eindigt met den veldmaarschalk te verzoeken, den Keizer nogmaals den toestand van zaken uit het ware oogpunt voor te dragen, en Hoogstdenzelven te betuigen, dat het leger en de natie gelijke belangen hebben, bestaande in het verkrijgen van zekere waarborgen voor derzelver vrijheid en godsdienst; en dat dezelve daarvoor het uiterste zullen wagen.

Men vindt in deze briefwisseling, voor zoo verre zij thans bekend is, geen antwoord van den veldmaarschalk *Diebitsch* op dezen brief, maar wel een antwoord van den Russischen kwartiermeester-generaal *Neibhardt* aan den Poolschen afgevaardigde *Mycielski*. Hierin wordt vóór alles aangedrongen op de herroeping van het besluit, waarbij de troon van Polen ledig is verklaard. Deze daad had alle onderhandeling met de tegenwoordige Poolsche regering onmogelijk gemaakt; eerst moest dat besluit uit den weg zijn geruimd, alvorens men tot iets anders kon overgaan; doch geschiedde zulks, dan was er hoop, dat ook andere goede maatregelen zouden volgen, terwijl degenen, welke die herroeping bewerkten, zich eene onmiskenbare aanspraak op de dankbaarheid van hun tot vrede, orde en welstand terugkeerend Vaderland zouden verwerven, en daardoor eene groote schrede tot herstelling der rust zou gedaan zijn.

Volgens schrijven van een der Warschausche bladen, onder dagteekening van den 29 Maart, zouden de troepen van den generaal *Uminski* met een Russisch corps aan de Bug, weder handgemeen zijn geraakt, en zouden dezelve den overgang van deze laatste tusschen Pulawy en Stenzyca hebben belet. De Russische garde rukte door het district Augustowo aan.

Naar brieven uit Koningsbergen, van den 28 Maart, had men aldaar berigten van de Russische grenzen ontvangen, waarin gemeld werd, dat er in het gouvernement van Wilna een opstand was uitgebroken. De oproerlingen hadden zich van een aantal geweren meester gemaakt en waren naar Georgenburg opgerukt, gedurende welken togt zij eenige kleine steedjes zouden hebben uitgeplunderd en eene bende kozakken hebben terug gedreven. De insurgenten zouden zich reeds in de nabijheid van Toruoggen hebben vertoond.

FRANKFORT, den 4 April. Berigten van de Poolsche grenzen; van den 21 Maart, te Weenen ontvangen, houden in, dat de Russische generaal *Rudiger* in aantogt was tegen Zamosc, en dat dezelve voorhoede, onder graaf *Toll*, bereids den 19 voor die vesting was verschenen. De generaal *Dwernicki* was op alle punten terug getrokken, en scheen het plan te hebben, om, zoo mogelijk, bij Zawichost over den Weichsel te ontkomen. Russische detachementen cavalerie bevonden zich intusschen te Jabow en Bilgoray, die den toegang tot den Weichsel aan genoemden generaal zeer moeilijk maakten. Volgens dezelfde berigten, zou de nationale bank uit Warschau naar Kielce, eene plaats, liggende in de rigting van Krakau, overgebragt zijn.

In brieven uit Warschau van den 18, insgelijks te Weenen ontvangen, wordt nader bevestigd, dat de Russen aanstalten maakten tot het overgaan van den Weichsel. Men meende, dat zulks zou geschieden op het punt, waar de Wieprz zich met den Weichsel vereenigt, en dus tusschen Stenzyca en Pulawy. (Uit bovenstaande berigten uit Warschau, van den 29, schijnt het, dat de Russen werkelijk te dier plaatse den overgang hebben beproefd). Daar de beide oevers van de Wieprz in handen der Russen zijn, biedt deze rivier eene schoone gelegenheid aan, om de pontons over dezelve ongehinderd te slaan en ze van daar in den Weichsel te laten afzakken. Er schijnt plan te zijn, nog een tweede overgangspunt te nemen en wel over de Wilga, een klein riviertje, dat zich bij Garwolin in den Weichsel stort. Op deze wijs, zullen de Polen gedurig twee aanzienlijke legercorpsen moeten bij de hand hebben om den overgang te beletten.

Uit Italië is weinig nieuws. De Pauselijke troepen hebben een klein voordeel bij *Castiglione* op de opstandelingen behaald, en daarbij acht ge-

vangenen, waaronder één officier gemaakt. De kardinaal *Oppizzoni* is den 22 Maart te Bologna aangekomen en door de menigte met groote toejuichingen ontvangen.

F R A N K R I J K.

PARYS, den 2 April. De heer *le Hon* heeft weder eene audientie bij Z. M. gehad.

— Bij ordonnantie van gisteren, hebben de heeren *Odillon Barrot* en *Laborde* opgehouden leden van den Staatsraad te zijn, terwijl de laatste tevens uit zijne betrekking van aide-de-camp des Konings is ontslagen.

Bij ordonnantien van dezelfde dagteekening zijn de heeren *Dubois Aimé*, directeur der douanes in Parys, en *Bouchotte*, maire van Metz, uit die betrekkingen ontzet.

Ofschoon dit niet bepaaldelijk van regeringswege wordt aangekondigd, schijnt het evenwel, dat de verwijdering der genoemde personen een gevolg van hun deelgenootschap aan de associatiën is. Meer en meer blijkt het, dat het bestuur, volgens deszelfs in den beginne aangenomene grondregelen, steeds grootere kracht wil ontwikkelen, tot handhaving van de beginselen der gematigde partij. De voorstanders van het bestuur schijnen ook niet ten onrechte de overwinning voor hetzelfde in de laatste belangrijke beraadslagingen van de afgevaardigden te vorderen.

— Het oppercommandement van het Westen is afgeschaft. De luitenant-generaal *Lamarque*, een der hevigste ultra-liberalen, die er mede bekleed was, is weder ter beschikking van het departement van oorlog gesteld.

— De schout-bij-nacht *Hugon* heeft het opperbevel over onze statie in de Levant bekomen.

— Men leest in den *Moniteur*, dat de regering twee handelstraktaten gesloten heeft, het eene met de republiek Haïti, en het andere met de Staten van Mexico. Dezelve stellen Frankrijk op denzelfden voet als de meest begunstigde natien, en berusten overigens geheel op het beginsel van een wederkeerig handelsverkeer.

— Gisteren heeft de kamer der afgevaardigden de beraadslagingen over de wet, nopens de volksbijeenkomsten voortgezet, waarbij nogtans, gelijk vroeger, vooral over de associatiën is geredetwist. Op het einde werd aan de zitting meer belang bijgezet door eenige verklaringen van den minister van buitenlandsche zaken over de staatkunde van de regering. Dezelve kwamen hoofdzakelijk hierop neder, dat men het beginsel van niet-tusschenkomst getrouwelijk moest nakomen; dat men hetzelfde niet ten aanzien van België kon inroepen en de Polen te hulp komen; dat in allen gevalle, wat dit laatste land betrof, hetzelfde veel van het vorige Polen, dat ruim 21 miljoenen zielen, op eene uitgebreide landelijke uitgestrektheid, bevatte, verschilde, daar het tegenwoordige nauwelijks 2 miljoen inwoners had; en Frankrijks belang gebood niet in deze zaak tusschen beide te komen.

Heden heeft de kamer meer bepaaldelijk over de onderhavige wet gehandeld, waarbij, na vruchteloze pogingen der hevige liberalen, om de bepalingen van art. 1, hetwelk het hoofddeel der wet uitmaakt, te verzwakken, dat artikel is aangenomen, overeenkomstig de voordragt van het gouvernement, en slechts met eene bijvoeging van den heer *O. Barrot*, voor de stad Parys.

— De kamer der pairs heeft de verkiezingswet aangenomen, na daarin de hoofdsom der belastingen als grondslag der verkiezing bepaald, en die voor den kiezer tot 150 en voor den afgevaardigde op 450 fr. gesteld te hebben.

— Na eene herhaalde stemming, hebben de warme liberalen in de verkiezing van den generaal *Dumas*, ten slotte de overhand bekomen.

— De heer *de Conny*, die, naar men zeide, in de pogingen der Karlisten betrokken was, is, daar er geene reden bestonden hem te vervolgen, in vrijheid gesteld.

— Nopens de Oostenrijk-Italiaansche zaken verneemt men, dat onze gezant te Weenen, de maarschak *Maison*, last heeft ontvangen, te vorderen, dat de Oostenrijksche troepen onverwijld uit de Kerkelijke Staten terug trekken. Men voegt er bij, dat hij deze instructie van zijn hof niet als een punt van onderhandelingen, maar als een *ultimatum* aan dat van Weenen moet overleggen.

Het schijnt, dat de vertoogen van den gezant der zoogenaamde vereenigde Italiaansche Staten, de heer *Saladin Huber*, veel hebben bijgedragen om ons ministerie in eene ongunstige stemming tegen het kabinet van Oostenrijk te brengen. Die vertoogen moeten, volgens een ministerieel blad, hebben bewezen, dat, niettegenstaande de verzekeringen te Weenen gegeven, het Oostenrijksch kabinet het Pauselijk gebied naar een te voren overlegd plan heeft bezet.

— Ofschoon heden ter beurze gunstige geruchten, wegens het behoud van den vrede met Oostenrijk in omloop waren, heerschte er, als het ware, eene panische vrees voor den uitslag der zaken in het algemeen. Dit heeft niet nagelaten een' ongunstigen indruk te maken. De 5 per cent zijn tot 77 fr. 90 c. en de 3 per cent tot 47 fr. 85 c. gedaald.

G R O O T - B R I T T A N N I E.

LONDEN, den 3 April. Het onderwerp der parlements hervorming trekt bij voortdurend de aandacht tot zich. De beide Huizen houden zich daarmede genoegzaam in elke zitting bezig. Het is niet te ontkennen, dat de hoop der tegenstanders van den maatregel op eene eindelijke verwerping aangewakkerd is. De ministeriëlen zien in dat geval stellig eene ontbinding van het parlement te moeten.

— De zoon van den bekenden *O'Connell*, *Maurits O'Connell*, is, insgelijks voor het graafschap Clare, in Ierland, tot parlements lid benoemd.

— Er heeft een gerucht geloopt, dat den Prins van *Coburg* de kroon van België zou worden aangeboden. De *Courier* grijpt dit zijn geliefkoosd denkbeeld dadelijk aan, en schildert hetzelfde van de gunstigste zijde.

— Tevens beantwoordt hij de klagen der Brusselsche dagbladen, daarover, dat de Belgische graaf van *Aerschot* niet door ons gouvernement ontvangen is. De *Courier* zegt, dat men zich moet verwonderen, dat het Belgisch bestuur de onbeschaamdheid gehad heeft, zoodanig een gezant te zenden.

— De tooneelen van verwoesting en plundering in België hebben aan de zaak der vrijheidsvrienden in de openbare meening alhier den laatsten slag toegebracht. Zelfs diegenen, welke nog korten tijd de Belgen verdedigden, verklaren zich luide tegen hunne dolzinnige woede.

— Nopens de toerusting, welke de Duitse bondsvergadering, overeenkomstig hare regten, maakt, om het Groothertogdom Luxemburg te be-

zetten, maakt de *Times* gewag van een' brief uit Plankfort, van den 22 Maart, in een Fransch dagblad voorkomende, en waarin gezegd wordt, dat de bondsvergadering voor als nog, indien zij niet tot het uiterste gedrongen werd, niet voornemens was hare regten in deze ten uitvoer te leggen. De *Times* is niet vreemd, dit besluit, indien het genomen is, te moeten toejuichen, « want, zegt hij, de verwarring in België is reeds groot genoeg, dan dat men hetzelfde nog met de rampen van den oorlog zou overstelpen. Dat ongelukkig land, door factiën vaneengescheurd; door onwetende, zelfzuchtige, laaghartige lieden beheerscht; welks handel geheel is te gronde gegaan; welks geldmiddelen geheel zijn uitgeput, buiten staat, om belastingen te heffen, die geëvenredigd zijn aan de behoeften van deszelfs inrigtingen, en, wegens het wautrouwen, dat hetzelfde inboezent, even magteloos om geld te leenen; de prooi van staatkundige kwakzalvers en laatlunkende volksmenners, die deszelfs beste ingezetenen verbannen, en deszelfs nijvere bevolking buiten werk houden; gekweld door eene jacobynsche pers, die met Europa twist zoekt en de laagste driften der menigte vleit; en nu op het punt, om, zonder geregelde troepen of geldelijke middelen, in eenen oorlog gedompeld te worden, moet ieder uur de gevolgen van deszelfs onafhankelijkheid betreuren. Het nationaal congres is weder bijeengeroepen, om in dezen dringenden toestand raad te geven. Dit fraaie ligchaam, welks eenige zending was eene staatsregeling en een bestuur samen te stellen, zal dan nu in eene gewone wetgevendende vergadering worden veranderd. Indien het Congres dezelfde wijsheid aan den dag legt, als vóór zijne prorogatie, zal de Regent weinig baat bij deszelfs hulp vinden.

— Men ziet niet zonder eenige bezorgdheid des uitslag der onderhandelingen tusschen Oostenrijk en Frankrijk over de Italiaansche zaken te moeten. Het Avondblad prijst het middel van het houden van een Congres aan; wil de Pauselijke Staten naar meer liberale beginselen bestuurd hebben, en meent, dat, bij een' mogelijken krijg, Engeland niet kan tusschen beide treden, dan wanneer die zich uitbreidde tot landen, waarmede het eenige betrekkingen had.

Gisteren waren de 3 per cent gecons. 77½; Rusland 88½ à 89½.

N E D E R L A N D E N.

'sGRAVENHAGE, den 7 April. Het vertrek van HH. MM. den Koning en de Koningin naar Amsterdam, blijft op morgen bepaald.

Aanstaanden Zaterdag zullen HH. KK. K. III. de Prins en de Prinses van Oranje zich insgelijks derwaarts begeven.

— Naar men verneemt, bevindt H. K. H. Prinses *Marianne*, gemalin van Z. K. H. Prins *Albert van Pruisen*, zich in een' gezegenden staat, en zullen er openbare gebeden plaats hebben, ten einde van den Hemel eene gelukkige verlossing af te smeeken van deze hier te lande algemeen beïnde Vorstin.

— Bij Koninklijk besluit van den 31 Maart, is de stad en vesting Maastricht, ten gevolge der staatkundige gebeurtenissen, onder de regtsmagt van het hoog gerechtshof van 'sGravenhage gebracht.

— Heden is de tweede kamer in comite-generaal en daarna in eene openbare zitting vergaderd geweest. De eerste kamer heeft zich vereenigd met het ontwerp van wet wegens het voorschot. De centrale afdeling heeft rapport uitgebragt over de wet, betrekkelijk de vrijwillige geldleening. De openbare beraadslaging deswege zal aanstaanden Zaterdag ten tien ure plaats hebben.

— Uit Mentz wordt, van den 12 Maart, de officiële tijding gemeld, dat de *Rijnvaartakte dien dag aangenomen en door de gevolmagtigden der gezamenlijke oeverstaten onderteekend is.*

— In de drie afgeloopene maanden zijn te Amsterdam aangevoerd 14,991 balen Javakoffij; te Rotterdam 20,422, en te Antwerpen 918. De aanvoer in de laatste stad, gedurende diezelfde maanden in 1850, bedroeg 47,810 balen.

— Men schrijft ons uit Breda van den 6:

« Heden morgen ten 2 ure ontstond alhier in de Katerstraat (nabij het Tribunaal) in de woning van den Franschen leeraar der Koninklijke militaire academie *Marchand*, brand, die zoo sterk toenam, dat in weinige oogenblikken de vlam van alle kanten uit de vensters sloeg. Ten half drie ure waren de troepen van het garnizoen reeds onder de wapenen; dadelijk werden de wachten der poorten verdubbeld en rukten de piketten uit. Eerst ten 5 ure werd men den brand meester, na dat het voorste gedeelte van het huis geheel door de vlammen vernield was. Ofschoon de brandspuiten allen in geenen goeden staat waren, is het echter gelukt de belendende huizen te redden. Het huisraad van den heer *Midderigh* en den hoogleeraar *Wap*, de naaste bureu van *Marchand*, wier huizen het meeste gevaar liep, heeft nogtans veel geleden. De boekerij en de papieren van laatstgenoemde zijn voor het grootste gedeelte geborgen. Men verhaalt, dat de heer *Marchand*, die sedert ruim éene maand krankzinnig, en als zoodanig bij de politie door de bureu aangegeven was, den brand zelf zou veroorzaakt hebben; hij is dan ook dezen ochtend vroeg, in verzekerde bewaring genomen. Alle militaire en civile autoriteiten, alsmede Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, waren van den beginne af aan, bij het ongeval tegenwoordig; Z. K. H. zag men zelfs, nu en dan, in het bovenste gedeelte van het huis van de heeren *Midderigh* en *Wap* bevelen geven. Voorts heeft Z. K. H. gezamenlijk met den heer opperbevelhebber *Wildeman* en den heer commandant *Vertholen* al die maatregelen van voorzorg genomen, zóó noodzakelijk om grootere verwarring en onheilen voor te komen »

— Men schrijft nader uit Bergen-op-Zoom, omtrent het gebeurde aldaar op den 29 Maart, dat zich de officieren *Dens* en *van der Vlies*, benevens den serjeant-majoor *van Rooyen* uitstekend verdienstelijk hebben gemaakt door hun eigen leven te wagen tot het redden van een dertiental militairen, welke na het opspringen van het laboratorium zich in de regter poterne, in den allerhagchelijksten toestand bevonden. Een geweldige damp steeg uit het puin; alle oogenblikken sprong en er nog gramaten in de poterne; het houtwerk en de vensters brandden. Desniettegenstaande besloten genoemde officieren en serjeant-majoor alles aan te wenden, om hunne natuurgenooten te behouden. Zij kropen door eenen brandenden, zeer nauwen ingang in de poterne, en haalden eenige, zeer verminkte, doch levende menschen er uit. Doch welhaast volgde hierop eene doodelijke stilte. Dit bewoog een ingezeten der stad, wiens naam evenwel niet genoemd wordt, den ingang in te kruipen, waar hij de drie edelmoedige redders, door den knid-

damp bedwelmd, voor over liggende en met den dood worstelende, vond, doch dezelve nog tijdig behield. De officier *Dens* kwam spoedig bij; *van der Vlies* bleef lang buiten kennis, *van Rooyen* werd voor dood naar het hospitaal gedragen, doch kwam evenwel in den loop van den dag bij.

De Lieve Vrouwestraat is bijkans geheel onbewoonbaar; al de kleine huizen, daar achter gelegen, zijn ingestort; de haven en een gedeelte der Steenbergse straat hebben veel geleden. De schade wordt op 200,000 gulden begroot.

De oorzaak der uitbarsting wordt toegeschreven aan het vuur geven van een der ijzeren buizen bij het vullen van bommen.

— Den 3 dezer, is het Groninger jagercorps uit die stad naar 's Hertogenbosch vertrokken, om aldaar vooreerst in bezetting te leggen.

— Den 1 dezer is er eene zware brand te St. Maartensdyk op het eiland Tholen ontstaan; waardoor vier en twintig, zoo groote als kleine schuren, zijn afgebrand. Men berekent de schade op 25 tot 30 duizend gulden.

— Dezer dagen is een Engelsch koopvaardijfchip, de *Manning-London*, op de Vlaamsche banken aan den grond geraakt. De Belgen kwamen, ten getale van 300 tot 400, om dit schip en lading te plunderen, en hadden werkelijk reeds een' aanvang daarmee gemaakt. Daar de plaat nog Hollandsch grondgebied was, besloot de bevelhebber onzer troepen aldaar de verdere plundering te verboeden. Een detachement der 10de afdeling rukte naar het strand, verdreef door een welonderhouden snaphaauvuur de Belgen, welke in haast het vaartuig verlieten, en zich grootendeels in zee wierpen. Drie hunner vonden den dood in de golven; een commies, een gewezen 1ste luitenant werd gevangen gemaakt, terwijl voorts eenig wapentuijg in onze handen viel.

— De generaal *van der Smissen*, wiens signalement door de Belgische regering aan alle autoriteiten is toegezonden, schijnt middel te hebben gevonden, om te ontvlugten.

— Sinds eenige dagen wordt er weder veel van gesproken, dat de hertog *van Saksen Coburg* tot Koning van België zou benoemd worden.

— In de zitting van het Belgisch Congres, van den 2, is er breedvoerig gesproken over de staatkundige aangelegenheden des lands, ten gevolge van onderscheidene vragen, door den heer *Robaulx* aan de ministers gedaan. De laatste hebben daarop hoofdzakelijk geantwoord: dat er sedert de protocollen van 20 en 27 Januarij tusschen België en de Londensche conferentie geene nadere mededeeling, nopens de schuld en het grondgebied was ontvangen; dat Frankrijk de bepalingen, in die staatsstukken vervat, slechts als voorstellen zou beschouwen; dat de Belgische gezant te Londen (zie *onder Engeland*) wel niet-officiële maar geene officiële bijeenkomsten met de Britsche ministers had gehad; dat indien er zich deswege moeilijkeheden mogten opdoen, het ministerie zou handelen overeenkomstig de eer van België; dat hetzelfde geene mededeeling had ontvangen, nopens eene sluiting der Schelde door Engelsche oorlogsvaartuigen; dat er geene sporen waren ontdekt wegens een ultimatum, dat aan Holland zou zijn aangeboden; en eindelijk, dat het bestuur zich ernstig bezig hield met de keuze van een opperhoofd van den Staat, en te dien einde alleen de bevoegdheid der Mogendheden, om raad te geven, erkende.

— De heer *Tielemans* is tot gouverneur van Antwerpen benoemd.

— Naar de laatste berichten, was het in Brussel, Luik, enz., weder tamelijk rustig. In Namen, Verviers en elders waren ook sporen ontdekt van ontwerpen tot plundering van zogenaamde *Orangisten*. De bekende *van Halen*, heeft Verviers verlaten. Waarheen hij zich heeft begeven, wordt niet gemeld. Hij wordt almede, en op nieuw, beschuldigd de pogingen der Oranjepartij te begunstigen.

OVER HOLLAND EN BELGIE.

(vierde brief uit het Engelsch dagblad the Times.)

Sommige onlangs plaats gehad hebbende gebeurtenissen, nopen mij, eenige weinige aanmerkingen omtrent het onderwerp van de schuld te voegen bij hetgeen ik reeds gezegd heb, alvorens ik tot die zaken overga, op welke ik in mijn tegenwoordig schrijven de aandacht uwer lezers verlang te vestigen.

De Hollandsche dagbladen hebben juist, benevens de akte van toetreding van de zijde van den Koning der Nederlanden, de protocollen van der 20 en 27 Januarij, berekkelijk de grensbepaling en der schuld, bekend gemaakt. Deze openbaarmaking zal het goed gevolg hebben, van de dwalingen der Belgische drukpers en van eenige leden van het Brusselsche congres, met opzigt tot de bedoelingen der Verbondene Mogendheden, in derzelve ware daglicht te stellen. Men zal daaruit zien, dat, niettegenstaande den stilligen toon, waarop het tegendeel in België wordt beweerd, en zulks meer bijzonder in den brief van den heer *Barthelemy* aan den burggraaf *Palmerston*, de Verbondene Mogendheden geen oogenblik het denkbeeld hebben gekoesterd, om België in de schulden te doen dragen van de Hollandsche koloniën, noch in de kosten van derzelve onderhoud. De aantuging van zulk eene kennelijke daad van onregvaardigheid kan alleen in den geest der kwaadwilligheid opkomen, of door volslagen onkunde, omtrent stellige daadzaken, worden te baat genomen. Dezelfde staatsstukken bewijzen tevens, dat het eveneens onwaar is, dat België met de schulden van het Groothertogdom Luxemburg zal worden belast, hetwelk voortdurend, naar alle billijkheid, onder de Souvereiniteit van den Koning der Nederlanden verblijft. De evenredigheid van de schuld der zuidelijke provincien, welke Luxemburg moet dragen, zal, bij gevolg, afgetrokken worden van dat bedrag der schuld, voor hetwelk België verplicht zou zijn geweest, indien Luxemburg met hetzelfde was vereenigd geworden.

De vereeniging van Holland met België, dat zonder toestemming des volks aan een' nieuwen Souverein werd onderworpen, staat in alle opga-ven nopens de zogenaamde grieven der Belgen op den voorgrond, als de oorsprong van al de nadeelen, waarmede, indien wij de bovendrijvende partij, de schreeuwers in Brussel, moesten gelooven, hun ongelukkig land in de laatste vijftien jaren is oversteelt geworden. Nu moet men zich herinneren, dat de Hollanders veel meer reden hadden om zich te beklagen wegens hunne vereeniging met België, zonder hunne toestemming, en het zou niet moeilijk zijn te bewijzen, dat het Holland en niet België is, hetwelk door deze zamenvoeging geleden heeft. Bovendien had de Koning van Holland, behalve zijne toetreding tot deze aanvoeging aan zijn grondgebied, weinig met deze handeling te doen. Deze onnatuurlijke vereeniging, zoo als men dezelve heeft genoemd, heeft men bestempeld als eene der

willekeurige daden van het Heilig Verbond, welke zoo strijdig met alle billijkheid en volksregten was, dat dezelve niet te verdedigen ware; dat, kortom, het volk van België gelijk eene kudde vee aan een' anderen eigenaar werd overgedaan. Ik stem gaarne toe, dat zulk eene uitoefening van het recht van den sterkste de grootste afkeuring zou hebben verdiend, indien België een op zich zelf staanden Staat had uitgemaakt, welke, of reeds lang als zoodanig had bestaan, of zelfs kort te voren een regeringsvorm; overeenstemmende met de gewoonten en gezindheid des volks, had gekozen; indien een Vorst of voorzitter of wetgevende vergadering, hoe ook genaamd, onder hen bestaan had, ten einde te kunnen geraadpleegd en gemagtigd worden, om de gevoelens des volks uit te drukken.

Ongetwijfeld zou het beter geweest zijn, indien men het gevoel des volks eerst had gepolst; doch het is niet duidelijk, hoe men zulks op zoodanig eene wijs zou hebben kunnen doen, dat men zich had kunnen verzekeren van de gevoelens van het verstandige en welopgevoede deel der ingezetenen te hebben bekomen, nadat hetzelfde de beweeggronden voor en tegen de vereeniging wel had overwogen. Men moet, in dergelijke zaken; niet daarop leiten, wat wenschelijk, maar wat uitvoerlijk is. Er is echter weinig twijfel aan, of, indien een dergelijk beroep ware mogelijk geweest; en de kalmte der gezonde rede de bovenhand had erlangd, de vereeniging met Holland door het grootste gedeelte der bevolking van België als heilzaam zou zijn beschouwd. Maar hoe was het met de zaak gelegen? België was zeer zeker zonder eenige toestemming van dien aard, waarvan ik zoo even sprak, en alleen door verovering, met Frankrijk vereenigd, en maakte; gedurende jaren, slechts eenige departementen van het Fransche Keizerrijk uit. Het werd voor de rust van Europa noodzakelijk geoordeeld, dat Frankrijk dit deel zijner veroveringen zou opgeven, en het was, tot hetzelfde einde noodig, dat België niet tot eene kampplaats werd gelaten voor strijdende partijen, noch in zulk een' zwakken toestand, dat het eene in de toekomst, voor denzelfden nabuur, ligt te bemagtigen prooi zou blijven, bijaldien dorst naar veroveringen ongelukkig weder over betere gevoelens en beginselen de bovenhand mogt bekomen. Er schoot slechts één middel over, om genoegzame sterkte aan België te geven, te weten: door nieuwe natuurlijke krachten aan hetzelfde bij te zetten. Men dacht, dat Holland niet minder door eene vergrooting van grondgebied zou winnen; en dat dus twee landen, aan elkander grenzende en tusschen welke geene natuurlijke scheiding bestond, baarlijkelyk het vooruitzicht opleverden, om door hunne vereeniging onderling elkander groot voordeel te verschaffen; en daardoor eene verdediging daar te stellen tegen de invallen van eene Mogendheid, wier staatszucht zoo dikwerf den vrede van Europa had verstoord. De maatregel was in zoo verre prijzenswaardig, met betrekking tot het gewichtig doel: het behoud van den vrede van Europa. Doch het scheen daarenboven, dat de vereeniging wezenlijk geschikt was om de innerlijke welvaart van het Belgische volk te bevorderen. Of de voordeelen, welke die vereeniging aan Holland zou aanbrengen, op gelijke wijs werden overwogen, is niet zoo duidelijk. Het was kennelijk, dat een vruchtbaar land, gelijk België, met eene groote oertolligheid van landelijke voortbrengselen, rijk in steenkolen en ijzer, digt bevolkt door een nijver en ondernemend soort van menschen, en dat aldus de uitgestrekteste voordeelen aanbodt voor het vestigen van fabrieken en de uitbreiding van den koophandel, ten hoogste moest bevoordeeld worden, door groote kapitalisten uit te lokken, zich daar neder te zetten; door op eenmaal, eene uitgebreide koopvaardijvaart te verkrijgen die aan kooplieden behoorde, welke gevestigde betrekkingen hadden, die buitengemeen bekwaam waren in zaken van handel en die daardoor het uitzigt openden op uitgestrekte markten, zoo in het Vaderland zelve als in de Hollandsche volkplantingen, voor al die oertollige voortbrengselen, welke België, na voorziening in eigene behoeften, zou opleveren, en die door de uitbreiding van de nijverheid meer en meer zouden aangroeijen. Het was verder te verwachten, dat, hozeer er groot verschil tusschen de twee landen bestond, met opzigt tot godsdienst en taal, er nogtans zoo groot eene overeenkomst in gewoonten, instellingen en zelfs in taal bestond, dat eene trapswijze ineenmelting, en, eindelijk, eene ware vereeniging zou worden tot stand gebracht. Dat deze verwachtingen omtrent eenen toenemenden voorspoed in België verwezenlijkt zijn, zou op de volledigste wijs kunnen worden aangetoond, doch hierover zou ik in breedvoeriger beschouwingen moeten treden, dan ik bij deze gelegenheid wel doen kan: eenige weinige voorbeelden zullen voldoende zijn. In de eerste oogenblikken, toen de bestaande handelsbetrekkingen met Frankrijk afgebroken waren, en vóór dat de nieuwe betrekkingen met Holland geheel aangeknoopt waren, was er eene tusschenruimte van kwijning. Eene nadeelige vergelijking mag toen zijn gemaakt; doch zoo haast de nieuwe orde van zaken slechts in werking kwam, veranderden de nadeelen, bij vergelijking van het verledene en het tegenwoordige, geheel in winsten, en het overwigt ten voordeele van de nieuwe verbintenis over de oude, bekwaam, met eene opmerkelijke snelheid, geheel de bovenhand. Onder het bewind van *Napoleon* werd Gent als een wonder van voortgang in fabrieken beschouwd, toen het 14 katoenspinnerijen bezat; in 1829, na veertien jaren de voordeelen van den handel met Holland en zijne Koloniën te hebben genoten, teldé het 68 spinnerijen, en het stoomwerktuig van de grootste kracht, dat in 1814 werd gebruikt, was het geringste in kracht onder de in 1829 bestaande. Groote ontevredenheid werd aan den dag gelegd, wegens het verlies van de markten van Frankrijk voor het Belgische ijzer; doch in minder dan tien jaren na de vereeniging, waren de aanvragen zoo zeer vermenigvuldigd, dat de hoeveelheid ijzer, welke werd voortgebracht, het drievoudige bedroeg. Hetzelfde vond plaats met de steenkolen; daar de havens van Holland voor die van Engeland gesloten waren; en hetzelfde was het geval met de granen, het zaad, het vlas en andere landelijke voortbrengselen. Antwerpen werd van een' staat van betrekkelijke onbeduidendheid tot den rang van eene der aanzienlijkste handelssteden van Europa verheven, en zulks, zoo als wel bekend is, tot groot nadeel van Rotterdam en Amsterdam, doch meer bijzonderlijk tot nadeele van de laatste stad. Ik spreek hier niet van de vestiging van Universiteiten en scholen en andere instellingen, door middel van welke men trachtte den zedelijken toestand van het Belgische volk, onder de verlichte regering van den Koning der Nederlanden, te verbeteren. Hiet van zal ik in eene nadere mededeeling gewagen.

Het verschil van taal tusschen de welopgevoede klassen der beide lan-

den is mij altijd voorgekomen als de grootste hinderpaal tot de vereenzelving des volks. Eene geheele natie of wel het meest invloed bezittende gedeelte van taal te doen veranderen, levert altijd groote bezwaren op, waar omtrent men niet genoeg met omzigtigheid kan en moet te werk gaan, hetgeen men trouwens misschien niet gedaan heeft, door te weinig aan den tijd over te laten.

Het onderscheid van godsdienst was een beletsel, waaromtrent men een duidelijker leiddraad om te handelen had, dan in dat der taal, en tevens eene meer gegronde hoop om de zwaarigheid te overwinnen, daar in Holland een geest van verdraagzaamheid en verlichting, en in België, daarentegen, dweepzucht heerschte. De handelwijs, die zich van zelve aanbood, bestond daarin, dat men diezelfde verlichting in de Zuidelijke gewesten zoo veel mogelijk moest verbreiden, en dit deed de Koning op de doeimatigste wijs en met vrucht; hij deed zelfs meer. Ten einde alle verdenking voor te komen, dat hij, als Protestant, van zijn gezag tegen de Katholijken zou gebruik maken, deed hij al wat in zijn vermogen was, om den toestand van de Katholieke geestelijkheid te verbeteren, door de inkomsten te vermeederen van diegenen, welke in behoefte verkeerden, en voornamelijk door het Concordaat, bij hetwelk de bisschoppen op nieuw werden ingesteld. Ja, hij gaf aan het bijgeloof der Belgische Katholijken in zoo verre toe, om een collegie (het Collegium Philosophicum) te schorsen, dat hij eenig en alleen had opgericht, met oogmerk, om het onderrigt der Katholieke geestelijkheid te verbeteren en derzelve karakter te veredelen; eene weldaad, die de Belgen verwierpen, beweerende, dat men door het uitbreiden van de kennis diergenen, welke voor het priesterschap bestemd waren, tot ketterij en eene verandering in de ware Katholieke leer gebragt zou worden.

Een der grootste grieven, door de Belgen vooruitgezet, was, dat de Koning eene onregmatige partijdigheid voor zijne Hollandsche onderdanen aan den dag legde, en dezelve, bijna uitsluitend in de ambten en bedieningen van de regering bezigde. Hoe weinig deze klagt gegrond was, is gemakkelijk aan te toonen. Eerst zou ik echter vragen, of het wel iemand hier te lande in de gedachte is gekomen, jaarlijks het *Red book* (lijst van ambtenaren) open te slaan, ten einde zich te overtuigen, of de ambtenaren in de openbare bedieningen in eene evenredige verhouding tot Engeland, Schotland en Ierland behoorden?

Toen België met Holland vereenigd werd, bestond het laatste land reeds als een afzonderlijke Staat onder den tegenwoordigen Souverein, en hij gevolg was de geheele inrigting van het bestuur reeds daargesteld, en de ambten door ingezetenen uit Holland vervuld. Er bestond geene reden, waarom zij zouden afgezet zijn geworden, enkel omdat de kring hunner pligten, ten gevolge der vereeniging, was uitgebreid, en de posten konden, door natuurlijke oorzaken, niet zoo spoedig openvallen. Eene gelijke benoembaarheid van Belgen en Hollanders tot alle ambten en bedieningen werd aangenomen, en de Belgen namen van tijd tot tijd plaatsen in, wanneer de gelegenheid er zich toe aanbood. Er zijn, in der daad, tijdstippen geweest, wanneer er een aanmerkelijk overwigt van Belgen in de groote staatsbedieningen bestond. Niemand zal ontkennen, dat de minister van binnenlandsche zaken en die van oorlog, de ambassadeur te Rome, tijdens de onderhandelingen nopens het concordaat, en de gouverneur-generaal van Indië, plaatsen zijn van zoodanig hoog gewigt, als slechts door personen, die het geheele vertrouwen van den Koning bezitten, kunnen vervuld worden. En al deze waardigheden werden terzelfder tijd door Belgen bekleed. De heer *Gobbelschroy* was minister van binnenlandsche zaken, de heer *d'Aubremé* van oorlog, de graaf *de Celles*, ambassadeur te Rome, en de burggraaf *Dubus de Ghisignies*, gouverneur (commissaris) generaal van Java. Ik moet nog eene in het oog loopende daad van onpartijdigheid bijbrengen. De minister van den waterstaat, onder zijn bestuur hebbende de dijken en sluizen van Holland, mag gezegd worden, het natuurlijk bestaan van dat land in handen te hebben. Nu, deze zeer gewichtige betrekking werd vijf jaren lang door den hertog *van Ursel*, een der eerste edelen van België, vervuld. Vele andere voorbeelden, in minder belangrijke posten, zouden kunnen worden aangevoerd.

Is het bij zulke erkende daadzaken geene schandelijke verdraaijing van de waarheid, wanneer men met lijsten van ondergeschikte ambtenaren te voorschijn komt? Doch toegegeven, dat onder dezelve een grooter aantal Hollanders was, zoo moet men daarbij in aanmerking nemen, dat Holland geen land van fabrieken of uitgebreide landbouwende inrigtingen zijnde, niet dezelfde middelen tot bestaan als België oplevert, en dat zijne jonge lieden bijgevolg bezigheid in de openbare ambten moeten zoeken. Het is voldoende, dat er in der daad geene uitsluiting bestond, daar verdienste en bekwaamheden alleen de groote middelen waren, om benoemd te worden. Ik wil de regering van Holland in dit opzigt niet als een toonbeeld van volmaaktheid aanvoeren; maar ik beweer alleen, dat er geene uitsluiting was, en dat er geene meerdere persoonlijke partijdigheid en hoofdsche invloed bestond, dan bij andere regeringen, en welke waarschijnlijk altijd zullen bestaan, zoolang de menschelijke natuur niet veranderd wordt.

JUSTITIA.

PROGRAMMA.

Het bestuur der Akademie van Beeldende Kunsten, Bouw-, Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde, onder den naam: *Minerva*, heeft, in deszelfs vergadering van den 16 Maart 1831, ingevolge art. 18 der wet van de Akademie, ter aanmoediging van de Binnenlandsche kunstbeoefenaars, besloten, eenen eereprijs uit te loven in het vak der schilderkunst, bestaande in een getuigschrift en *vijftien gouden dukaten*, voor de best geoordeeld wordende schilderij, geheel afgewerkt, hoog 46, breed 62 Nederl. duimen, voorstellende een dorpsgezicht met eene groep aankomende reizigers met paarden, enz., voor eene herberg, en verdere stoffaadje.

Het bestuur der voorsz. Akademie noodigt uit, tot de behandeling van het evengemelde onderwerp, en tot het dingen naar den uitgelooften prijs, al de leden der Akademie en voorts alle Binnenlandsche kunstbeoefenaars.

Diegenen, welke naar dezen eereprijs willen dingen, zullen de navolgende bepalingen in acht moeten nemen:

1. De stukken zullen, vóór den 1 October 1831, vrachtfrij ingekomen moeten zijn aan het gebouw der Akademie, in de Kijk-in-'t-Jatsstraat, onder adres van den secretaris van het bestuur,

2. De ingezondene stukken zullen moeten geteekend zijn met eene zinspreuk of een ander kennelijk merk; welke spreuk of merk door eene andere hand dan die van den vervaardiger van het stuk geschreven, ook gesteld zal moeten worden op een bijgaand verzegeld briefje, in hetwelk de naam en woonplaats van den maker van het stuk vermeld staan; dit moet verzegeld zijn met een duidelijken afdruk van het cachet in lak.

3. Het bekroonde stuk blijft de eigendom van den maker, onder verplichting, om daarvan eene teekening of volledige schets, in kleuren en ter zelfde grootte als het bekroonde stuk, kosteloos en vóór de teruggave van het stuk, aan de Akademie te verschaffen.

4. De mededingers kunnen, des verkiezende, in het naambiljet den prijs stellen, waarvoor zij het ingezondene stuk aan de Akademie willen afstaan; zullende het bestuur na de prijsuitwijzing aan den bekroonden opgeven, of het stuk voor het kabinet wordt aangekocht: en in dat geval de maker ontheven zijn van de verplichting, tot het verschaffen eener teekening of schets van het bekroonde stuk.

5. Elk der niet bekroonde stukken zal, benevens het ongeopend biljet, in hetwelk de naam van den maker uitgedrukt is, tegen overgave van de zinspreuk of het merk, met dezelfde hand geschreven, benevens van een' afdruk van het cachet, waarmede het naambriefje is verzegeld, aan den vertooner teruggegeven worden. Deze terugvraag zal moeten geschieden binnen den tijd van drie maanden, te rekenen van den dag af dat de uitwijzing bekend gemaakt is.

6. De uitdeeling van den behaalden prijs aan den bekroonden of deszelfs gevolmagtigde zal plaats hebben in de vergadering der leden van Januarij 1832. Groningen, den 17 Maart 1831.

Op last van het bestuur voorn.,

R. DE RHOER OTTENS,

AAN DEN HELD HOBEYN, Hagenaar.

Hobeyn! uw daad was groot: zij is een lauwer waardig:
« Top naar de boot, » spreekt gij; uw hoofdman antwoordt: « gal! »
« Hoezee! » dus juicht ge, « ik ben tot dood of zege vaardig;
« Wacht met de vlag mij weêr, of volg mijn voorbeeld na! »

Gij stort, ligt in uw graf, in de opgehoopte golven,
En kliest ze tot de boot, die Hollands vaan bevat.
Hier juichen onze maats; ginds grjuzen Belgies wolven.
Het schot brandt los, het lood snort rond: in rook bedolven,
Verdwijnt ge, rijst, en grjpt, en overwint den schat.

Van achter gindschen dijk hoor ik geen schot meer klateren,
Siechts één triomfzang klinkt langs 't helder vlak der wateren,
Waarop gij in uw vuist de vlag van Holland zwiert.
« Hoezee! » hoor ik matroos, soldaat en burger schateren,
« Hoezee! zij is gered! oud-Holland zegeviert! »

Wel U, die, als *van Speyk*, den wimpel redt der dapperen!
Gelukkiger dan hij, kost ge ons geen' bitteren traan,
O jonge Held! zoo lang die wimpel fier zal wapperen,
Meldt zij uw stout bestaan.

O als de mensch, ontaard ver boven 't denkvermogen,
Ginds zelfs d'ontzinden Belg met schrik en afschuw treft,
Hier juichen wij, dat de aard op helden nog mag bogen,
Wier deugd het hoofd ten hemel heft.

Grootsch is uw daad, te grootsch voor mijn te zwakke zangen;
Maar, ach! zij treft me, o Bat, *de Ruiters* echte telg;
O Noorder-Broeder, dien ik wenschte aan 't hart te prangen,
Uw daad, zij doet (al daalt een traan mij op de wangen)
Mijn *Néerlandsch* harte goed, en toch ik ben een Belg!
De ongenoemde in het *Krijgsgechal en Volksgezang*.

Aan het Bureau van dit Dagblad is ontvangen:

Van de Wed. C. C., 12 paar sokken.
— S. S., 12 paar sokken.
— N. N., 8 paar sokken, voor de Citadel van Antwerpen.
— de Wed. C. C., 12 paar sokken.
— een onbekende, 6 paar wanten.
— Jufvrouw E. S. H., 6 slaapmutsen.
— R. N., voor de Haagsche schutters, te Oosterhout, 7 paar handschoenen en 2 paar wollen sokken, met het navolgende versje:

*Al is 't wat laat,
't Komt toch te baat,
In koude nachten,
Op de wachten.*

— C. X., voor de Kanonneerbooten, 6 paar sokken.
— W. G. W. F., twee pakjes pluksel.
— I. V. D. S., een pakje pluksel.
— J. L. S., een pakje pluksel, voor de Hollandsche soldaten, te Delft.
Voor het Monument van *van Speyk*, en de hulpbehoevenden van de nagelatene betrekkingen der omgekomenen Equipagie.
Van een' vaderlander S. f 3.—
— J. L. S., voor het gedenkteeke van den onvergetelijken
Zeeheld van Speyk - 1.50.
— N. N. R. - 3.—
In de Bus - 2.—
Van J. L. S., voor den moedigen *Hoornblazer*, te Eede, provincie Zeeland - 1.50.
— N. N., voor den matroos *Hobeyn*, die de vlag gered heeft te Biervliet - 5 —

(Zie verder het *Vervolg*).

Voor de maand APRIL.

De ondergeteekende ziet zich op nieuw in de aangename gelegenheid gesteld, namens zijne brave en onvermoeide schepelingen, zijnen welmeenenden dank aan eenige dames van 'sGravenhage te betuigen, welke door het zenden van 105 ponden tabak en 95 paren sokken hebben bewezen, hoe veel belangstelling zij in het lot van de Verdedigers des Vaderlands voortdurend hebben; terwijl de schepelingen, van hunne zijde, niets vuriger wenschen, dan de goede gedachten, welke men van hen in het Vaderland koestert, steeds met daden te kunnen staven.

Aan boord Zr. M. Kanonneerboot n°. 6, Vlaamsch Hoofd, 31 Maart 1831. De Commandant van Zr. Ms. zeemagt voor Antwerpen, KOOPMAN.

De DISTRICTSCOMMISSIE tot aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden, heeft het genoegen door deze ter kennis te brengen van het algemeen, dat de gewone jaarlijksche collecte ten behoeve van het fonds, op gisteren alhier gedaan, heeft bedragen eene som van f 882.13½, en alzoo een vernieuwd bewijs opgeleverd van den echt vaderlandschen geest van weldadigheid, die de ingezetenen dezer Vorstelijke stad door alle tijden heen heeft gekenmerkt en zich ook thans weet staande te houden, onaangezien de menigvuldige offers, die dezer dagen zoo gewillig als edelmoedig aan het Vaderland en de menschenliefde gebracht worden.

De Commissie acht het zich overigens ten pligt, bij deze gelegenheid, openlijk hulde te doen aan de vriendelijke welwillendheid van heeren Wijkmeesteren, die zich wederom met het doen dezer inzameling hebben gelieven te belasten, en betuigt aan dezelve daarvoor haren welgemeenden dank. 'sGravenhage, den 7 April 1831.

De Districtscommissie voornoemd, C. E. VAN DOEVEREN, Vicepresident. A. F. TEN DALL, Secretaris.

* DIRECTEUREN van het HAAGSCHE GENOOTSCHAP TOT VERDEDIGING VAN DE CHRISTELIJKE GODSDIENST hebben, ingevolge het vermeldde in het programma voor het jaar 1830, in hunne Paaschvergadering, uitspraak gedaan over eene Nederduitsche Verhandeling, met de zinspreuk: panta dokimazete to kalon katechete, en aan dezelve de eer der bekrooning niet kunnen toewijzen; zullende het oordeel der Directie over dit stuk nader blijken uit het programma, dat voor dit jaar te wachten staat.

'sGRAVENHAGE, den 7 April 1831. J. SLUITER, Secretaris.

THEATRE ROYAL. Samedi, 9 Avril 1831.

LE COMTE ORY, grand opéra en deux actes, paroles de MM. ***, musique de M. Rossini. Le spectacle sera terminé par JEAN, opéra vaudeville en quatre parties, par MM. Theaulon et Alphonse Signol.

* Getrouwd: GUILLAUME AUGUSTE BAUD en PHILIPPINE ANNA MARGARETHA GEERDERS. 'sGravenhage, den 30 Maart 1831. Bloedverwanten, vrienden en kennissen gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving te beschouwen.

* Mijne geliefde echtgenoot, J. M. VAN ZADELHOFF, beviel heden van eene DOCHTER, 'sGRAVENHAGE, den 5 April 1831. A. VAN HOOGSTRATEN, JR.

* Te DRUTEN overleed, den 28 Maart 1831, na eene slepende ziekte, aan bijkomende zenuwberoerte, de heer Mr. JOHANNES ARNOLDUS VAN DER BURGH, in den ouderdom van zes en twintig jaren. Deze dient tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

* Op heden morgen overleed alhier, aan de gevolgen der waterzucht, de Hoog Welgeboren Vrouwe, FRANCOISE GODARDINE CONSTANCE Baronesse DE CONSTANT VILLARS, geboren Baronesse VAN LYNDEN, in den ouderdom van zeventig jaren en twee maanden. 'sGRAVENHAGE, den 3 April 1831.

* Heden morgen, omtrent elf ure, is alhier overleden onze waarde Vader, de heer JACOBUS FORTMAN, aan eene slijmberoerte, in den ouderdom van ruim 85 jaren. DELFT, den 4 April 1831. A. VAN DE GOORBERG, A. A. VAN DE GOORBERG, geb. FORTMAN. Ingevolge begeerte, zal er geen rouw worden aangenomen.

152de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Getrokken in 'sGravenhage.

VIERDE KLASSE. — Derde Lijst.

Table with 2 columns: No. and f. Lists winning numbers and amounts for the 152nd Royal Dutch Lottery.

Shipping schedule table with columns for destination (Van Rotterdam naar Nymegen, Van Nymegen naar Keulen, Van Keulen naar Nymegen, Van Nymegen naar Rotterdam) and dates/times.

Van Rotterdam en Londen, voor passagiers en goederen, het fraaie Stoomvaartuig de Batavier, kapitein Dunlop. Van Rotterdam naar Londen. Van Londen naar Rotterdam.

CORRESPONDERENDE STOOMBOOTEN EN DILIGENCES.

Bij de aankomst der Stoomboot te Rotterdam vertrekt dadelijk eene Diligence naar 'sGravenhage, welke ook weder op een geschikt uur van 'sGravenhage afrijdt, om de reizigers vóór het vertrek der Stoombooten te Rotterdam te brengen.

De Stoombooten, varende van Rotterdam naar Keulen, corresponderen met de Stoombooten varende van en naar Maintz, Frankfort en Manheim, deze vertrekken dagelijks van Keulen naar Coblenz en ook van Coblenz naar Mainz ten 6 ure; terwijl dezelve van Mainz naar Keulen dagelijks ten 6 ure afvaren, uitgezonderd des Zondags, wanneer dezelve ten 8 ure vertrekt, terwijl alle de vaart omtrent in 11 uren volbrengen. De Stoomboot van Mainz naar Frankfort vertrekt dagelijks van Mainz ten 6 ure en van Frankfort tot 2 ure. De Stoomboot van Mainz naar Manheim vertrekt van Mainz alle oneffen dagen van de maand ten 6 ure, en van Manheim de effen dagen ten 8 ure. De Stoomboot vertrekkende van Keulen elke Zondag, staat in onmiddellijke correspondentie met de Stoomboot de Batavier, varende tusschen Rotterdam en Londen, terwijl de Stoomboot de Batavier van Londen vertrekkende elke Zondag, ook weder in onmiddellijk verband staat met de Stoomboot vertrekkende van Rotterdam naar Keulen elke Dingsdag, zoodat de reizigers welke van Londen naar Nymegen, Duisburg, Dusseldorp, Keulen of eenige andere aan de Waal of Rijn gelegene plaatsen vertrekken en zoo ook omgekeerd, deze beide diensten kunnen beschouwen als eene doorgaande dienst tusschen Keulen, Londen en vice versa, kunnende dezelve ook op alle deze plaatsen hunne passage in eens door betalen.

NB. De dienst tusschen Rotterdam en Antwerpen, zal worden hervat, zoo dadelijk als de tijdsomstandigheden zulks zullen toelaten.

De Bureaux zijn te 'sGravenhage, bij J. C. A. Schiedges, in het Logement de Twee Steden, op den Hofsingel, en te Delft bij G. Huybers, in de stads Herberg, aan de Haagpoort.

MARKTPRIJZEN, van den 5 April 1831.

Table of market prices for various goods like Tarwe, Rogge, Gerst, Haver, Aardappelen, Boter, Rundvleesch, Schapenvleesch, Versch Varkensvleesch, Gerookt dito, Gebuild Tarwebrood, Ongebuid, Roggebrood.

BEURSPRIJS VAN EFFECTEN.

Te AMSTERDAM, Woensdag, den 6 April 1831.

Table of stock prices for various categories: Nederlandse, Frankrijk, Rusland, Pruisen, Spanje, Oostenrijk, Italië, Napels, Donsmarkten.

* Men zal, ingevolge twee autorisaties van mijnheer den President der Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te 'sGravenhage, op Dingsdag, den 12 April 1831, des ochtends ten tien, en des middags ten twaalf ure, aan het Venduhs in de Nobelstraat, in 'sGravenhage, te overstaan van den Notaris Mr. M. EYSELLI, Mz., publiek verkoopen eenige MEUBELLEN, MANS- en VROUWENKLEEDEREN, en eenig Goud en ZILVERWERK. Alles Zaturdag en Maandag bevorens, des ochtend van 11 tot 12 uren, te zien.

* PUBLIEKE VEILING, op Vrijdag, den 15 April 1831, en AFSLAG op Vrijdag, den 22 daaraanvolgende, beide des namiddags ten 3 ure, in het nagenoemde Logement de *Vijf Sluizen*, van:

1°. Een HUIS met STALLING, KOLFBAAN, BOOMGAARD en ERVE, geappropriëerd tot een Logement en Uitspanning, genaamd *DE VIJF SLUIZEN*, staande en gelegen in Babberspolder, gemeente Vlaardingerambacht, c. a., aan de buitenzijde van den Maasdijk, halfwegen de steden Schiedam en Vlaardingen, zeer geschikt tot het geven van Maaltijden, en waarin die Affaire sedert onheuchelijke jaren is geëxerceerd.

2°. Een HUIS en ERVE met een' MOESTUIN, groot 9 roeden 93½ ellen, staande en gelegen als voren, aan de binnenzijde van den Maasdijk; en

3°. Een Stuk WEELAND, groot 2 bunders, 55 roeden, gelegen in Klein Babberspolder, gemeente als voren.

Na den aflag zullen de bovengemelde partijen nog gecombineerd worden afgeslagen.

Nadere informatie zijn te bekomen ten kantore van den Notaris VERKADE, te Vlaardingen.

* Op Maandag, den 18 April 1831, en volgende dagen, zullen P. DEN HENGST en ZOON, te hunnen huize, te Amsterdam, ten overstaan van een' bij de wet bevoegd' beambte, publiek verkoopen eene fraaije verzameling van BOEKEN, in onderscheidene talen en verschillende wetenschappen, waaronder vele voorname werken gevonden worden, als in folio: *Voyage Pittoresque de la Grèce*, par GOUIFFIER, *Delices de la Nature*, par KNORR, *Description des Arts et Métiers*, 36 voll., *Galerie du Palais Royal et du Luxembourg*. In quarto: SEPP'S *Insekten*, VOET'S *Afbeelding der Torren*, fraai gekleurd, *Encyclopedie d'Yverdon*, 58 voll. In octavo: LINNAEUS en BERKHEY, *Natuurlijke Historie*, 49 deelen; *Oeuvres de VOLTAIRE*, 125 voll., BILDERDYK'S Werken, 92 deelen en R. FEIT'S Werken, 26 deelen, enz. enz.; voorts eenige LANDKAARTEN, zeer fraaije PRENTEN en PORTRETTE; meerendeels nagelaten door wijlen den Welgedelen Hooggeleerden heer JACOBUS LANDT, Hoogleeraar in de Geneeskunde aan de Klinische School en buitengewoon Hoogleeraar aan het Athenaeum Illustre te Amsterdam. De Catalogus wordt bij bovengemelde, à 10 centen voor den Armen, uitgegeven.

* Al degenen, die iets te vorderen mogten hebben van, of verschuldigd zijn aan den heer GERARDUS BOLDERMAN, onlangs in 'sGravenhage overleden, gelieven daarvan ten spoedigste, en wel uiterlijk vóór of op den 30 April 1831, aangifte of betaling te doen aan C. R. BOLDERMAN in de Vlamingstraat, wijk S, n°. 132, in 'sGravenhage.

* De post van SCHOENMAKER in het Diakonie Oude Vrouwen- en Kinderhuis der Hervormde Gemeente te 'sGravenhage vacant zijnde, wordt gevraagd iemand, die gemeld ambacht kundig is, van den Hervormden Godsdienst, liefst ongehuwd, en bewijzen van goed gedrag kunnen leveren, tegen genot van kost, inwoning en salaris. Die genegen mogten zijn, dezen post op zich te nemen, kunnen zich daartoe aanmelden bij Mr. A. G. C. ALSCHÉ, advocaat-diaken, Nieuwstraat, wijk W, n°. 153, te 'sGravenhage.

* A. PEPPÉ heeft de eer te berigten, dat hij van de voornaamste fabriek van Frankrijk heeft ontvangen een assortiment Shwals en Omslagdoeken van den laatsten smaak, Echarpes, Chinesche Krippe Doeken, in verschillende grootte, Tuledoeken, een keur van uitgekozene Fichus, Nieuwmodische Zijdestof voor Kleedjes, een assortiment van fijne Lakens, nieuwmodische Vesten, enz. enz. Uitgepakt in de Korte Houtstraat, n°. 104.

* TE HUUR een aangenaam BUITENVERBLIJF, gelegen in de nabijheid van 'sGravenhage, aan den Bezuidenhoutschen weg, even voorbij het Huis in het Bosch. Nadere informatie te bekomen bij den heer *Weve*, in de Veenestraat, wijk S, n°. 111 aldaar. Brieven franco.

* Men verlangt TE HUUR voor een eenig Heer, tegen 1°. Mei 2 à 3 GEMEUBILEERDE APPARTEMENTEN, liefst met het middaget Adres bij den Boekhandelaar *J. W. ten Hagen*, in het Hooge Westeinde, in 'sGravenhage.

* Men vraagt voor eene Jufvrouw twee ONGEMEUBILEERDE KAMERS, met of zonder den kost, waar men een aangenaam uitzigt heeft, liefst bij hieden van den Roomschen Godsdienst. Iemand hierop reflecterende verwoege zich aan het Bureau van dit Dagblad.

* TE HUUR, met 1°. Mei 1831, een groot ruim HUIS, op een' der beste standen van 'sGravenhage, voorzien van verscheidene groote vertrekken, alle behangen en van vele gemakken voorzien. Te bevragen bij den heer *Tengeler*, Mr. Schilder, in de Casuariestraat aldaar.

* Bij toeval TE HUUR, tegen Mei aanstaande, een HUIS met een' TUIN, op de Stille Veerkade, wijk N, n°. 95, in 'sGravenhage, voorzien van zes kamers, keuken en verdere commoditeiten, welke tot eene fatsoenlijke Woning vereischt worden. Te bevragen bij *Slotboom*, Mr. Loodgieter in de tweede Wagenstraat.

* Bij toeval TE HUUR, tegen Mei aanstaande, een BUITENVERBLIJF, zeer geschikt voor Zomer en Winter, met of zonder Stal en Koesthuis, en Tuin behoorlijk beplant met onderscheidene soorten Vruchtboomen, en verder een Vischvijver en Vischwater, staande en gelegen op de Woning genaamd *Groenendaal*, bij Waalsdorp, een groot kwartier van het 'sGravenhaagsche Bosch. Te bevragen aan het Bureau van dit Dagblad.

* Bij S. DE VISSER, Boekverkooper in 'sGravenhage, is van de pers gekomen en verzonden: *LE VRAI HOLLANDAIS*, ou *lettre sur la brochure institue: Essai d'un retour franc et liberal à l'ancien ordre legal*, dans tout le Royaume des Pays-Bas, par un Hollandais, gr. 8°, prijs 20 centen. Bij bovengemelden is uitgegeven en te bekomen: I. J. WYS, J. ZOON, over Rom. IX, X en XI, 2 deelen, f 5.00

II. ————— over Gen. I-III enz. - 2.00
III. ————— NAGELATENE LEERREDENEN - 5.00

* De Boekverkoopers Wed. VAN DER MEER en VERBRUGGEN, te Rotterdam, hebben uitgegeven en alom verzonden:

I. GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE GODSDIENST EN KERK, door A. NEANDER, uit het Hoogduitsch vertaald, door H. J. SPYKER, Theol. Doct. en Pred. te Waddingsveen, 2 deelen. De prijs is f 3, en de 2 deelen f 6. De vertaling van dit allerbelangrijkst Werk, waarop Duitschland te regt roem draagt, en hetwelk ook reeds in ons Vaderland zoo veel aanmoediging heeft gevonden, is op aandrang van onderscheidene mannen van kunde en geleerdheid voortgezet. Omtrent de, wel compressor, maar levens niet minder duidelijke uitvoering dan die van het 1ste Deel, waar door de prijs in vergelijking aanmerkelijk minder is, raadplege men het Bericht voor dit II^{de} Deel geplaatst.

II. GESCHIEDKUNDIGE BESCHRIJVING DER STAD ROTTERDAM, EN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET HOOGHEEMRAADSCHAP VAN SCHIEDAM, door G. VAN REYN, 1ste Stuk, met IX Platen en één' platten Grond. De prijs is op *velin* papier f 4.50, en op *gewoon* papier f 3.90. Het vrij aanzienlijk getal Inteekenaren op dit Werk heeft bereids de belangstelling in eene onderneming doen kennen, die, door eene hoogstzorgvuldige bewerking, reeds aanvankelijk in eene wezenlijke behoefte voorziet. De Uitgevers vertrouwen, eenige vergoeding voor de aangewende kosten zullen vinden in een ruim debiet, ook buiten deze stad; de kennis aan welke toch geen en echten Nederlander onverschillig kan zijn. Zij stellen dus Inteekening nog open tot op de uitgave van het II^{de} Stuk dezes I^{sten} Deels, dat denkkelijk nog dit jaar zal volgen. Daar tot zoo lang alle verdeelkoopers van dit I^{ste} Stuk als Inteekenaren zullen worden aangemerkt, worden zij tot eene juiste opgave van hunne namen, qualiteiten en woonplaatsen uitgenoodigd. *Het geheele Werk zal uit 2 deelen bestaan.*

III. DER CHRISTENEN PASCHA, Leerrede over Lucas XXII: 7—13, door S. R. L. GAUSSEN, Predikant te Satigny, bij Genève. Nu den tweeden druk uit het Fransch vertaald, door W. MESSCHERT. De prijs is 40 centen.

* M. B. WALLAGH, Mond-, Kies- en Tandmeester, wonende in het lange Achterom, het derde huis van het Hofpoortje, wijk S, n°. 234, uitvinder van het alom bekende conservatief Tandtinktuur, heeft de eer het geëerde publiek te verwittigen, dat hij dit middel, hetwelk zeer nuttig is om eenige verlichting te geven aan tand- of kiespijn en verdere gebreken in den mond, enz., heeft verkrijgbaar gesteld à f 1.75, mede een Parelwassching f 1.25, tot verzachting en het onderhoud der tanden met derzelve email; alles breeder bij bijjetten omschreven, als ook een doof Tandpoeder, à 30 centen, zeer nuttig om de tanden wit te maken; te bekomen bij *Happel en Comp.*, in de Schoolstraat, in 'sGravenhage.

* Bij J. VAN DEVENTER, in de Galanteriewinkel in het Noordeinde, te 'sGravenhage, is het Depot gevestigd der Tandmiddelen, bereid door Gebroeders NATHANS DENTZ, *Hof-Tandmeesters van Z. M. den Koning en III. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins Frederik der Nederlanden*, enz., enz., als: 1°. *Paerelwassching* en *Tand Opiat*, dienende om het gebit te versterken, de Tand en Kiezen te zuiveren en tot in den hoogsten ouderdom te conserveren, à f 2.50; 2°. Eene veritable *Montspoeling*, voor Scorbut, Blaauwschuit, Rhumatieke pijnen den Mond en bijzonder tot het aangroeyen en versterken van het Tandvleesch, à f 3-; 3°. Een *Tandpoeder*, tot zuivering en wit maken der Tand, à 50 cents; 4°. Een *Tand-Elixer*, om de Tand en ivoor- wit te maken, zonder het Glazuur te beschadigen of te benadeelen, à f 1.00; 5°. Poeder Dentifrice et Antiscorbutique à f 2; 6°. Een *Eau de Blanchard*, om Kies- en Tandpijn, Zinkings, enz., te verdrijven, à f 1.00. Deze middelen zijn met cachetten en circulairen, hoe zij gebruikt moeten worden, voorzien.

Nog is bij bovengemelde te bekomen: Het zoo gerenommeerde *Savon de Paris*, voor Zomervlakken, wegnemende, in korten tijd, alle Velonskingen, Jeukingen, Sproeten, Puisten, Vlekken, roode Opdragtigheid, Schilferachtigen Uitslag in het aangezicht, of waar het geplaatst is; maakt in het aangezicht zeer geel of bruin van verwe zijn, dat het vel sneeuw wit en aangenaam wordt; het fleschje met een bericht kost f 1. De middelen zijn ook te bekomen: te Amsterdam, bij de Gebroeders DENTZ, ten hunne huize, Kloveniersburgwal, n°. 32. Amersfoort B. Blankeberg, Boekverkooper; Alkmaar de Erven A. Sterk, Courantiers; Arnhem D. K. Muller en Comp., Boekverkoopers in de Bakkerstraat; Breukel H. van Dooren; Bergen-op-Zoom Verkouteren, boekv.; Deventer de Wed. van Heumen, in Galanteriewinkel; Delft J. Poelman, boekverkooper de Zwanenstraat, het vijfde huis van de Grootte Markt; Gorinchem J. van der Wal, boekv.; Groningen J. Croese, in Galanteriewaren, J. van Beek, Cz.; 's Hertogenbosch E. Lion en Zonen, Courant; Heereveen G. Hessel; Kampen C. J. Boele, kruidenier en kaarsenmaker; Leyde Theodorus Obelt, in de Galanteriewinkel; Leeuwarden H. van Tuinen, in de Grootte Houtstraat; Middelburg de Gebrs. Abrahams, Courantiers Schiedam J. H. Sweben, Boekv.; Utrecht Küller, in de Galanteriewinkel, over het Stadhuis; Vlaardingen R. Kikkert, Boekv.; Zaandam J. Groen en te Zierikzee bij Tachi, koopman in Galanteriewaren.